

УДК: 378.091(73)

С. В. ТЕЗІКОВА, канд. пед. наук, доцент Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, МОН України вул. Кропив'янського 2, м. Ніжин, 16602, Україна svetlana.tezikova@gmail.com

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ОСВІТІ США

Анотація. Розглянуто трансформацію поглядів на вчителя від «виконавця» до «професіонала», а його підготовку — від «тренування» до «освіти та професійного розвитку» під впливом діалогу між урядом та неприбутковими організаціями наприкінці XX — початку XXI століття. Визначено основні тенденції педагогічної освіти у США: забезпечення якості педагогічної освіти, підготовка вчителя до роботи у полікультурному навчальному середовищі, запровадження дистанційних форм навчання, які базуються на застосуванні нових інформаційно-комунікаційних технологій, соціальне партнерство, колективний професіоналізм, професійний розвиток вчителя упродовж кар'єри.

Ключові слова: тенденція, підготовка вчителя, педагогічна освіта, професійний розвиток, керований професіоналізм, демократичний професіоналізм, акредитація навчальних закладів, сертифікація та ліцензування вчителів.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Демократичний вектор розвитку освіти як пріоритетний напрям державної освітньої політики України потребує від освітян усвідомлення таких реалій, як плюралістичність, диференційованість та відкритість процесів, на основі яких має діяти система в цілому та її інститути, зокрема.

Вивчення, аналіз та творча адаптація досвіду США, країни, яка має вагомі модернізації педагогічної освіти, потужну наукову високотехнологічні умови, знаний міжнародний авторитет, безперечно, є джерелом нових ідей щодо удосконалення вітчизняної системи педагогічної освіти. Варто підкреслити, що у результаті еволюційного розвитку американської освіти в країні сформовано два рівноправних сектори: державний та громадський. Перший представлено виконавчими органами, а саме: департаментами освіти штатів та уряду країни, освітніми радами на місцях, комітетами шкільних округів, що обираються громадою у складі 5-7 фахівців на чолі із призначеним суперінтендантом. Другий забезпечується діяльністю неурядових організацій як на національному, так і на регіональному та місцевому рівнях. Сьогодні у Сполучених Штатах діє приблизно 140 тис. неурядових організацій, серед яких 4 тис. професійних об'єднань педагогічних працівників, які вже понад століття беруть активну участь у розвитку освітньої галузі [2, с. 142-143]. Постійний діалог між цими секторами, високий ступінь взаємної довіри, узгодженість дій та сфер відповідальності є основною особливістю американської освіти як соціального інституту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Українськими дослідниками розглядаються різні аспекти американської педагогічної освіти: система професійної освіти та впровадження інформаційних технологій (В. О. Кудін); розвиток педагогічної освіти США у другій половині XX століття (Т. С. Кошманова,

І. В. Пентіна, О. І. Пономарьова); рефлексивний підхід у теорії та практиці підготовки майбутніх педагогів в університетах (В. С. Дикань, Л. Є. Смалько); сучасні технології підготовки вчителів до естетичного виховання (М. П. Лещенко); особливості та складові педагогічної майстерності американських вчителів (Н. М. Лизунова, Р. М. Роман, Я. С. Колибаб'юк); підходи до організації навчального процесу в системі підвищення кваліфікації (І. В. Велікова); професійне становлення молодого вчителя (Т. Г. Чувакова); підготовка майбутніх вчителів у школах професійного розвитку (М. В. Нагач); трансформація функцій вчителя в сучасних умовах (І. В. Гушлевська); неперервна освіта вчителів (Н. В. Мукан) та інші.

Формулювання мети статтії. У цій статті маємо за мету виокремити основні тенденції розвитку педагогічної освіти США, які визначалися на початку XXI століття в результаті суспільно-економічних змін та освітніх реформ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Зазначимо, що у тлумачному словнику української мови тенденції (від лат. tendo — направляю, прагну) визначають як напрям у розвитку чого-небудь [1, с. 267]. У контексті сучасних методологічних підходів до порівняльно-педагогічних досліджень під «тенденціями» розуміють як спрямованість руху, так і якісні зміни, що відбуваються під час нього під впливом історичних, соціальних та економічних трансформацій у суспільстві [3, с. 14].

Безперечно, будь-яка тенденція зароджується у соціально-економічних умовах певного історичного етапу, розвивається протягом часу, трансформується у нові стани та набуває сучасного значення. Таким чином, тенденції педагогічної освіти США, що оформилися на початку XXI століття, мають своє коріння у подіях минулого століття. До таких самі американці відносять низькі показники школярів на міжнародних випробуваннях з математики та природничих дисциплін у другій половині XX століття, неналежний рівень шкільного менеджменту, відставання педагогічних навчальних закладів від суспільних очікувань, про що президент Р.Рейган висловився так: «Якби якась зовнішня сила нав'язала нам таку освітню політику, яку ми самі проводимо, ми вважали б це актом проголошення війни» [6, с. 5].

Вихід із ситуації, що склалася наприкінці XX століття, було запропоновано у доповіді Нація у небезпеці (A Nation at Risk), яку у 1983 році підготувала Національна комісія з педагогічної майстерності (the National Commission on Excellence in Education), офіційний орган федерального департаменту освіти США [6]. У документі було запропоновано стратегічні напрями реформування освіти та підвищення статусу вчителів: покращення професійної підготовки майбутніх вчителів у педагогічних навчальних закладах, запровадження нових акредитаційних вимог щодо оцінювання діяльності освітніх установ, диференціація професійної праці та встановлення залежно від цього розмірів заробітної платні, забезпечення кар'єрного просування вчителів, створення умов для професійного розвитку педагогічних працівників упродовж життя.

Професійна спільнота відгукнулася на урядові заклики реформування освіти численними ініціативами, серед яких варто назвати діяльність Групи Голмса (the Holmes Group), до складу якої увійшли провідні вчені, декани понад ста вищих навчальних закладів різних штатів. Результатом їхньої роботи стали доповідівідповіді Майбутні вчителі (Tomorrow's Teachers, 1986), Майбутні школи (Tomorrow's Schools, 1990) та Майбутні педагогічні навчальні заклади (Tomorrow's Schools of Education, 1995), у яких окреслюються основні вектори професійного удосконалення

вчителів та реформування педагогічної освіти: покращення підготовки з предмета та методики викладання, збільшення уваги теоріям розвитку особистості, психології навчання та розвитку, підвищення статусу та компетентності працівників, об'єднання загальноосвітніх шкіл та педагогічних навчальних закладів навколо дослідницьких університетів задля професіоналізації педагогічної праці [12, с. 73].

Крім цього, у згаданих документах, на наш погляд, зазначені й інші важливі положення, які ϵ актуальними для українських організаторів сучасної вищої освіти. Декани педагогічних факультетів вказують на те, що незбалансованість програм підготовки вчителів протягом тривалого часу, яка сьогодні спостерігається і в нашій країні, призводить до руйнування й без того невисокого престижу педагогічної праці, відкриває двері великій кількості слабко підготовлених студентів. Тут також критикується існуюча в американській вищій освіті практика вимірювання навчальних досягнень майбутніх вчителів за кількістю накопичених під час навчання кредитів, що негативно впливає на вибір студентами дисциплін не за професійними потребами та уподобаннями, а за обсягом залікових одиниць. Покращення стану педагогічної освіти та підняття престижу вчительської праці дослідники запропонували реалізувати через такі кроки: введення трьох рівнів диференціації вчителів: досвідчений вчитель (Career Professional Teacher), спеціаліст (Professional Teacher), який працює під керівництвом наставника (Instructor); визначення нормативного змістового компонента підготовки (стандарти) для кожного рівня; створення шкіл професійного розвитку (Professional Development Schools), які дозволяють розвивати партнерство педагогічних навчальних загальноосвітніх шкіл.

Українською дослідницею М. В. Нагач зроблено грунтовний аналіз діяльності шкіл професійного розвитку (Professional Development Schools) у США, які вона розглядає як форму соціального партнерства в освіті. Університет (осередок теорії) та загальноосвітні школи (осередок практики) спільно розробляють та впроваджують програми практичної підготовки майбутніх учителів, спрямовані на вирішення таких завдань: сприяння максимальним досягненням учнів; розробка, перевірка та поширення ефективних інноваційних методик викладання через прикладні дослідження; професійний розвиток досвідчених вчителів; покращення підготовки студентів [4, с. 7–11].

У дискусії щодо удосконалення педагогічної освіти, яка відбувалась у США наприкінці XX століття та вплинула на формування сучасних тенденцій у галузі, активну участь взяли представники обох професійних спілок, Американської федерації вчителів (the American Federation of Teachers) та Національної асоціації освіти (the National Education Association), Карнегі Форуму (the Carnegie Forum), виконавчих органів штатів, шкільних адміністрацій, вчителів. Результатом їх співпраці стала ще одна доповідь Нація підготовлена: вчителі для 21 століття (A Nation Prepared: Teachers for the 21st Century, 1986), у якій наголошувалося на необхідності надання вчителеві автономії у прийнятті професійних рішень з одного боку, а з іншого, — збільшення його відповідальності за власний професійний розвиток та забезпечення високих навчальних результатів учнів [7, с. 55].

Автори документа запропонували введення таких категорій вчителів у США: 1) ліцензований вчитель (licensed teacher), який, отримавши ліцензію на діяльність, готується до складання сертифікаційних тестів; 2) сертифікований вчитель (certified

teacher), який пройшов додаткову підготовку за професійними стандартами, виконав усі вимоги та отримав сертифікат професійної асоціації; 3) учитель-майстер (advanced teacher), який демонструє високий рівень компетентності з предмета викладання, має сертифікацію у визнаній неурядовій професійній організації, наприклад, Національній раді професійно-педагогічних стандартів (the National Board for Professional Teacher Standards), підтримку з боку колег; 4) учитель-лідер (leader teacher), який є ініціатором реформаційних перетворень у школі, надає професійну допомогу колегам у їхньому фаховому зростанні. Визнання такої градації вчителів дозволило сформулювати вимоги до вчителів з кожної з названих категорій, запропонувати відповідні програми професійного удосконалення, узгодити процедури оцінювання діяльності вчителів та визнання отриманих результатів. Особливий акцент було зроблено на підтримку молодих вчителів, яка досліджувалась Т. Г. Чуваковою [5, с. 234].

1996 року Національна комісія з вчителювання та майбутнього Америки (the National Commission on Teaching and America's Future), до складу якої увійшли президенти професійних спілок, керівники асоціацій, учителі шкіл, з ініціативи уряду США проаналізувала стан розвитку освіти за попереднє десятиріччя та підготувала доповідь Що має найважливіше значення: викладання для майбутнього Америки (What Matters Most: Teaching for America's Future, 1996). У документі йдеться про незадовільний рівень стандартів учнівських досягнень, відсутність належних стандартів педагогічної діяльності, повільні зміни у системі підготовки вчителів, недоліки у прийнятті на роботу та підтримці молодих вчителів, недостатню варіативність програм професійного розвитку. Вихід із ситуації автори документа вбачали у встановленні відповідності між програмами педагогічних навчальних закладів та стандартами професійної діяльності вчителя, поширенні культури співпраці шкільних вчителів та викладачів університетів, забезпеченні професійного розвитку упродовж всієї кар'єри [14, с. 92].

Отже, аналіз доповідей, які представляють критичний погляд на розвиток американської освіти та стан педагогічної галузі, дозволяє стверджувати про наявність постійного діалогу між урядовими комітетами та неурядовими організаціями. Існуюча освітня практика також обговорювалась на шпальтах професійних газет та журналів, в наукових зібраннях, у педагогічних колективах. Все це сприяло тому, що наприкінці ХХ століття, як зазначають американські дослідники, відбулася трансформація поглядів на сутність педагогічної праці: від вчителя-виконавця (teachers as «workers»), який тренується до педагогічних дій, на вчителя-професіонала (teachers as «professionals»), який формується шляхом тривалого професійного розвитку та готується до самостійного вирішення комплексних завдань[14, с. 94]. Значний вплив на нове розуміння функцій вчителя в американському суспільстві спричинили також освітні реформи, які проводилися у різних країнах, були проаналізовані ЮНЕСКО та представлені у доповіді Ж.Делора Освіта: прихований скарб (Learning to be: The Treasure Within, 1996) [8, c. 182].

2001 року федеральним урядом прийнято законодавчий документ Жодна дитина не залишиться поза увагою (No Child Left Behind), у якому визначено напрями розвитку національної освіти та зафіксовано нові погляди на педагогічну діяльність [10, с. 1431]. Саме ця доповідь започаткувала дискусію щодо переходу від навчання

середньостатистичного учня до навчання кожного, яке базується на концепціях полікультурного, неупередженого виховання (Multicultural and Anti-bias Education Movement) та двомовної освіти (Bilingual Education Movement). Перед педагогічними навчальними закладами, професійними організаціями вчителів постало завдання готувати вчителів до роботи у полікультурному навчальному середовищі з урахуванням культурних, етнічних, соціально-економічних, мовних та сімейних відмінностей учнів та їх родин. Автори вказують, що низькі навчальні результати частіше демонструють учні, які походять з родин емігрантів, що характеризуються невисоким соціально-економічним становищем та низьким рівнем володіння англійською мовою. Кількість таких учнів у США постійно зростає. Отже, ця вимога знайшла відображення у стандартах педагогічної освіти для всіх категорій вчителів.

Таким чином, у результаті суспільного діалогу, під впливом міжнародного досвіду на початку XXI століття у педагогічній освіті США визначилися такі тенденції: забезпечення якості педагогічної освіти; підготовка вчителя до роботи у полікультурному навчальному середовищі; запровадження дистанційних форм навчання на основі нових інформаційно-комунікаційних технологій; пошук нових форм соціального партнерства; підтримка колективного професіоналізму; створення умов для професійного розвитку вчителя упродовж кар'єри.

Трансформація поглядів на сутність педагогічної діяльності у США спричинила й зміни у використанні професійних термінів. Так, підготовка (англ. training) у сучасних міжнародних публікаціях, теоретичних роботах американських та європейських дослідників вживається для позначення процесів опанування вчителями певних умінь (наприклад, підготовка до використання комп'ютерної програми, навчальних матеріалів з теми тощо). Терміни педагогічна освіта та професійний розвиток (англ. teacher education and professional development) повніше відображають комплексний характер вчительської діяльності, тривалість та багаторівневість професійного й особистісного становлення вчителя, його подальшого удосконалення. Так, професійний розвиток відбувається як в офіційно спланованих програмах, які узгоджуються із завданнями навчальних закладів, так і через неофіційні заходи, що проводяться неурядовими організаціями, визнаються адміністративними органами й обираються вчителями самостійно, за власними потребами та уподобаннями. На сучасному етапі дослідники на підставі аналізу світового досвіду удосконалення підготовки вчителів виділяють керований (managerial) та демократичній (democratic) професіоналізм [9, с. 5]. Перший ми розуміємо як такий, що більшою мірою залежить від потреб офіційної установи (школа, коледж, інститут, університет), планується керівниками та підкріплюється цілеспрямованими адміністративними заходами. Другий - знаходиться в альтернативному полі, залежить від ініціатив зацікавлених учасників та відкритий для споживачів (студентів, учителів, викладачів).

За такого підходу професійний розвиток учителів охоплює періоди навчання претендентів у педагогічних навчальних закладах, входження у професію та подальше удосконалення упродовж кар'єри і набуває ознак:

– відбувається за конструктивістською моделлю, а не в режимі слуханнявідтворення. Вчитель розглядається як активний учень, який здобуває нове знання, постійно досліджуючи власну роботу;

- завдяки неперервності удосконалення професійної діяльності стає можливим інтегрувати нові здобутки у вже існуючу практику;
- реалізується у реальних умовах навчального закладу, який на відміну від традиційних курсів підвищення кваліфікації, дозволяє відстежувати вплив нововведень на навчальний процес та розглядати школи як спільноти, що навчаються, досліджують, змінюються;
 - впливає на реформи, оскільки формується культура співпраці;
- передбачає постійне спілкування з колегами, адміністрацією, батьками, представниками громади, що спонукає вчителів до професійних відкриттів;
- наявність альтернативних програм дозволяє педагогічному колективу, окремим вчителям обирати саме ті з них, які відповідають шкільній культурі, структурі, традиціям та завданням [13, с. 59–60].

На думку американської дослідниці Л. Дарлінг-Гаммонг, кошти, вкладені у професійний розвиток вчителя, приносять більшу користь учням, ніж вкладення у будь-які навчально-матеріальні засоби [13, с. 61]. На сучасному етапі акцент зроблено на оцінці результативності педагогічної діяльності залежно від поставлених завдань, а не від обсягів інвестицій [11, с. 8].

Традиційно забезпечення високої якості педагогічної освіти у США пов'язують із такими процесами: сертифікацією - засвідченням професійної відповідності претендента вимогам, які визначаються неурядовими агенціями чи асоціаціями, ліцензуванням - наданням офіційного дозволу на роботу людині, яка відповідає вимогам штату, та акредитацією - оцінкою відповідності діяльності навчального закладу чи спеціальності стандартним вимогам [13, с. 62]. Кожен з них має свої процедури, що постійно змінюються унаслідок змін у поглядах на вчителя та його функції у суспільстві. Так, поправка до Закону про початкову та середню освіту (1998) стосувалася виділення коштів на програми партнерства загальноосвітніх шкіл та вищих навчальних педагогічних закладів. Відповідно, у сертифікаційних та ліцензійних вимогах з'явилися пункти, які вимагають від учителя участі у таких партнерствах. Після виходу документа Що має найважливіше значення: викладання для майбутнього Америки університети мають щорічно звітувати про кількість студентів, які готуються стати вчителями, обсяги практичної підготовки, яку вони проходять у школах, оцінки з предмету викладання, які отримують випускники на ліцензійних екзаменах, результати акредитації навчального закладу у штаті. У зв'язку з введенням тестування вчителів з предмета викладання педагогічними навчальними закладами було переглянуто програми підготовки та збільшено обсяги фахової підготовки вчителя, що перевіряється під час акредитації навчальних закладів. Законодавча ініціатива федерального уряду Жодна дитина не залишиться поза увагою орієнтує на оцінювання роботи вчителя через навчальні досягнення учнів та надання фінансової підтримки заходам, спрямованим на удосконалення навчально-виховного процесу у початковій та загальноосвітній школі. Відповіддю на ці вимоги стало збільшення уваги до підготовки майбутніх учителів з предмета викладання, внесення змін до навчальних планів та запровадження відповідних акредитаційних вимог.

Висновки результатів дослідження. Отже, на федеральному рівні урядом розробляються закони, проводяться моніторинги освітніх процесів, на основі яких визначаються напрями подальшої діяльності. На рівні окремих штатів розробляються власні законодавчі ініціативи, які дозволяють без порушень федеральних

рекомендацій враховувати особливості штату та забезпечувати виконання національних законів. Слід також ще раз підкреслити суспільну готовність американців до наявності альтернативних думок, конкуруючих ініціатив, різноманітних поглядів, створення яких багато у чому залежить від професійних спілок, неурядових організацій, ініціативних громадян.

З середини XX століття в американському суспільстві на вчителя покладалося завдання працювати так, щоб забезпечити потреби кожної окремої дитини. Для цього майбутній вчитель мав успішно пройти підготовку у визнаному державою навчальному закладі, про що свідчать результати його акредитації. Приступивши до роботи, вчитель-початківець, як правило, отримує допомогу вчителя-наставника з числа досвідчених та ініціативних колег. Таким чином, якість педагогічної діяльності у США розглядається як результат поєднання професійної підготовки та досвіду. Еволюційні етапи цієї ідеї зафіксовані федеральними законами (1965 — Elementary and Secondary Education Act (Закон Про начальну та середню освіту, 1994 доопрацювання названого закону та поява the Improving America's School Act (Закон Про удосконалення шкіл Америки); 1998 — доопрацювання Higher Education Act (Закон Про вищу освіту); 2001 — No Child Left Behind (ТІТLЕ ІІ) (Жодна дитина не залишиться поза увагою (Стаття ІІ).

Сьогодні щоб стати вчителем в американській школі, необхідно мати освіту бакалавра (останнім часом все частіше говорять про обов'язковий рівень магістра), пройти сертифікацію чи ліцензування у штаті (кожен штат має свої вимоги та процедури), мати достатній рівень знань з предмета викладання, який перевіряється національними стандартизованими тестами. За федеральними статистичними даними, які готуються щороку та відкриті для загалу, в країні не вистачає вчителів, є труднощі у проходженні сертифікації та ліцензування, претенденти мають низькі показники тестів з предмета викладання. Слід зазначити, як вихід із ситуації, що склалася, в окремих штатах дозволяється займати посаду вчителя без навчання в університеті за основною спеціальністю (достатньо вивчати предмет як другу спеціальність), можна отримати роботу без педагогічної освіти (існують програми залучення фахівців з інших галузей для викладання споріднених з їхнім напрямом підготовки дисциплін: військові, лікарі, інженери, технологи, юристи тощо), дозволяється працювати й з невисокими показниками тестів з предмета (пенсіонери). Кількість учителів, що не відповідають основним вимогам, незначна [13, с. 64]. Відповідальність за кваліфікованість учителя у таких випадках покладається на адміністрацію школи та освітні комітети шкільних округів. Учитель отримує альтернативну ліцензію (на 1-2 роки) та зобов'язаний здобути педагогічну освіту, прослухати психолого-педагогічні дисципліни в університеті, пройти практичну підготовку під керівництвом методистів. Кар'єрний ріст мождивий лише за умови отримання сертифікатів неурядових професійних організацій, які підтверджують педагогічну компетентність після проходження визначених ними процедур, що розглядаються в американській освіті як заходи професійного розвитку вчителя.

Перспективи подальших розвідок. Кожна з названих тенденцій потребує ретельного аналізу еволюції та сучасного стану на міжнародному, національному та регіональному рівнях, що дозволить визначити раціональні ідеї та можливі шляхи їх упровадження у вітчизняну систему педагогічної освіти.

Література

- 1. Короткий тлумачний словник української мови (Уклад.: Д. Г. Гринчишин, Л. Л. Гумецька, В. Л. Карпова та інші; Відп. ред. Л. Л. Гумецька). К. : Рад. Школа, 1978. С. 267.
- 2. Ларіна Т. В. Забезпечення якості викладання як стрижневий напрям діяльності професійних об'єднань у США / Т. В. Ларіна // Наукові записки : Психолого-педагогічні науки / Ніжинський держ.ун-т ім. М. Гоголя; [за заг. ред. Є. І. Коваленко]. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя. 2007. № 1. С. 142–147.
- 3. Локшина О. І. Тенденції розвитку змісту шкільної освіти в країнах європейського союзу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. пед. наук : спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / О. І. Локшина. Київ, 2011 С. 14.
- 4. Нагач М. В. Підготовка майбутніх вчителів у школах професійного розвитку в США: автореф. дис. на здобуття ступеня канд. пед. наук: спец.13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / Марина Володимирівна Нагач. Київ, 2008. С. 7–11.
- 5. Чувакова Т. Г. Професійне становлення молодого вчителя у США : дис. кандидата пед. наук : 13.00.04 / Чувакова Тетяна Григорівна. К., 2004. С. 234.
- 6. A Nation at Risk: The Imperative for Educational Reform National Commission on Excellence in Education. Washington, D.C.: U.S. Government Printing Office, 1983. P. 5.
- 7. A Nation Prepared: Teachers for the 21st Century. The Report of the Task Force on Teaching as a Profession // Carnegie Forum on Education and the Economy. New York: Carnegie Corporation, 1986 P. 55.
- 8. Delors J. et al. Learning to be: The Treasure Within. Report to UNESCO of the International Commission on Education for the Twenty-First Century / J. Delors. Paris: UNESCO Publishing, 1996. P. 182.
- 9. International handbook on the continuing professional development of teachers [Ed. Ch. Day, J. Sachs]. Glasgow: Open University Press, 2005. P. 5.
- 10. No Child Left Behind Act of 2001. Public Law 107–110. 115 Stat. Washington, D.C.: U.S. Government Printing Office, 2002. P.1425–2094.
- 11. Shober Arnold F. From teacher education to student progress: teacher quality since NCLB / Arnold F. Shober. American Enterprise Institute, 2012. P. 8.
- 12. The Holmes Partnership Trilogy: Tomorrow's Teachers, Tomorrow's Schools, Tomorrow's Schools of Education. New York: Peter Lang Publishing Inc., 2007. P. 73.
- 13. Villegas-Reimers E. Teacher education in the United States of America: recent trends in its policies and practices: доповідь для регіонального офісу ЮНЕСКО / Eleonora Villegas-Reimers. Boston : Wheelock College, 2002. C. 55–82.
- 14. What Matters Most: Teaching for America's Future. Report of the National Commission on Teaching and America's Future. Columbia University, 1996. P. 92–94.

С. В. ТЕЗИКОВА, канд. пед. наук, доцент

Нежинский государственный университет имени Николая Гоголя, МОН Украины, ул. Кропивянского 2, г. Нежин, 16600, Черниговская обл., Украина, svetlana.tezikova@gmail.com

СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ В ПЕДАГОГИЧЕСКОМ ОБРАЗОВАНИИ США

Аннотация. Рассмотрена трансформация взглядов на учителя от «исполнителя» до «профессионала», а на его подготовку – от «тренировки» до

«образования и профессионального развития» под влиянием диалога между официальными органами и общественными организациями в конце XX — начале XXI столетия. Определены основные тенденции педагогического образования в США: оценивание качества педагогического образования, подготовка учителя к работе в поликультурной образовательной среде, внедрение дистанционных форм обучении, которые основываются на применении информационных и коммуникационных технологий, социальное партнёрство, коллективный профессионализм, профессиональное развитие учителя в течение карьеры.

Ключевые слова: тенденция, подготовка учителя, педагогическое образование, профессиональное развитие, управляемый профессионализм, демократический профессионализм, аккредитация учебных заведений, сертификация и лицензирование учителей.

S. V. TEZIKOVA, PhD (pedagogical sciences), associate professor (working for doctor's degree)
Nizhyn State Mykola Hohol University,
Ministry of Education and Science of Ukraine
2 Kropyvyanskoho Str., Nizhyn, 16600, Chernihiv region, Ukraine svetlana.tezikova@gmail.com

MODERN TENDENCIES OF TEACHER EDUCATION IN THE USA

Abstract. Social transformation from conceiving teachers as «workers» and their preparation as «training» to conceiving them as «professionals» and their preparation as «educational and professional development» in the result of discussion between federal authorities and nonprofit organizations at the end of the 20th – and at the beginning of 21st centuries has been analyzed. The main tendencies of teacher education in the USA such as teacher quality assurance, teacher preparation for multicultural education, distance education with the advent of information technology, social partnership, collective professionalism, continuing professional development have been determined. The contemporary trends of teacher education in the USA have been analyzed. Methods and forms of organizing theoretical and practical teacher training, which are aimed at professional development, have been revealed. The main documents directed on the reformation of pedagogical education and educational reforms that influenced the USA pedagogical education have been defined. Particular attention has been focused on highlighting the peculiarities of American principles of individual learning, which allow to widespread the experience of American higher educational establishments. The essence and structure of «teacher education» and «professional development» has been analyzed. The difference between the «managerial professionalism» and «democratic professionalism» has been revealed. It has been substantiated that each of the tendencies considered in the article requires further detailed analysis of evolution and modern condition at the international, national, regional levels to define rational ideas and possible ways of their implementation into home system of pedagogical education.

Keywords: tendency, teacher training, teacher education, professional development, managerial professionalism, democratic professionalism, accreditation of teacher education institutions, certification, licensing of teachers.

Bibliography

- 1. Short Expalanatory Dictionary of the Ukrainian language (Uklad.: D. H. Hrynchyshyn, L. L. Humetska, V. L. Karpova ta inshi; Vidp. red. L. L. Humetska). K.: Rad. Shkola, 1978. P. 267.
- 2. Larina T. V. Providing quality instruction in the core area of activity of professional associations in the U.S. / T. V. Larina // Naukovi zapysky: Psykholohopedahohichni nauky / Nizhynskyi derzh.un-t im. M. Hoholia; [za zah. red. Ye.I. Kovalenko]. Nizhyn: NDU im. M. Hoholia. 2007. # 1. P. 142–147.
- 3. Lokshyna O. I. Trends in the content of school education in the European Union: avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia dokt. ped. nauk: spets. 13.00.01 «Zahalna pedahohika ta istoriia pedahohiky» / O. I. Lokshyna. Kyiv, 2011 P. 14.
- 4. Nahach M. V. Training future teachers for professional development at the U.S. schools: avtoref. dys. na zdobuttia stupenia kand. ped. nauk: spets.13.00.04 «Teoriia ta metodyka profesiinoi osvity» / Maryna Volodymyrivna Nahach. Kyiv, 2008. P. 7–11.
- 5. Chuvakova T. H Professional growth of a young teacher in the U.S.: dys. kandydata ped. nauk: 13.00.04 / Chuvakova Tetiana Hryhorivna. K., 2004. P. 234.
- 6. A Nation at Risk: The Imperative for Educational Reform National Commission on Excellence in Education. Washington, D.C.: U.S. Government Printing Office, 1983. P. 5.
- 7. A Nation Prepared: Teachers for the 21st Century. The Report of the Task Force on Teaching as a Profession // Carnegie Forum on Education and the Economy. New York: Carnegie Corporation, 1986 P. 55.
- 8. Delors J. et al. Learning to be: The Treasure Within. Report to UNESCO of the International Commission on Education for the Twenty-First Century / J. Delors. Paris: UNESCO Publishing, 1996. P. 182.
- 9. International handbook on the continuing professional development of teachers [Ed. Ch. Day, J. Sachs]. Glasgow: Open University Press, 2005. P. 5.
- 10. No Child Left Behind Act of 2001. Public Law 107–110. 115 Stat. Washington, D.C.: U.S. Government Printing Office, 2002. P.1425–2094.
- 11. Shober Arnold F. From teacher education to student progress: teacher quality since NCLB / Arnold F. Shober. American Enterprise Institute, 2012. P. 8.
- 12. The Holmes Partnership Trilogy: Tomorrow's Teachers, Tomorrow's Schools, Tomorrow's Schools of Education. New York: Peter Lang Publishing Inc., 2007. P. 73.
- 13. Villegas-Reimers E. Teacher education in the United States of America: recent trends in its policies and practices: доповідь для регіонального офісу ЮНЕСКО / Eleonora Villegas-Reimers. Boston : Wheelock College, 2002. C. 55–82.
- What Matters Most: Teaching for America's Future. Report of the National Commission on Teaching and America's Future. Columbia University, 1996. P. 92–94.